

Even schakelen

De Lucas evangelie heeft het meest uitgebreide kerstverhaal. In het begin van zijn vertelling legt Lucas eerst uit waarom hij dit doet, in hoofdstuk 1, vers 4. Hij schrijft het...

[om u te overtuigen van de betrouwbaarheid van de zaken waarin u onderricht bent.](#)

Ook toen wilde mensen betrouwbare informatie hebben over God—wie Hij is voor ons, hoe hij naar ons kijkt, wat zijn visie is voor deze wereld.

In de Lucasevangelie krijgen we betrouwbare informatie over onze Heer Jezus. We leren hem kennen. Hem leren kennen is de reden dat we nu kerst vieren. Daarom staan we ook open om Gods stem te verstaan— door zijn woord, door de HG. Lucas 1: 5-17:

[Toen Herodes koning van Judea was, leefde er een priester die Zacharias heette en tot de priesterafdeling Abia behoorde. Zijn vrouw, Elisabet, stamde af van Aäron. Beiden waren vrome en gelovige mensen, die zich strikt aan alle geboden en wetten van de Heer hielden. Ze hadden geen kinderen, want Elisabet was onvruchtbaar, en beiden waren al op leeftijd. Toen de afdeling van Zacharias eens aan de beurt was om de priesterdienst te vervullen, werd er volgens het gebruik van de priesters geloot en werd Zacharias door het lot aangewezen om het reukoffer op te dragen in het heiligdom van de Heer. De samengestroomde menigte bleef buiten staan bidden terwijl het offer werd gebracht. Opeens verscheen hem een engel van de Heer, die aan de rechterkant van het reukofferaltaar stond. Zacharias schrok hevig bij het zien van de engel en hij werd door angst overvallen. Maar de engel zei tegen hem: 'Wees niet bang, Zacharias, je gebed is verhoord: je vrouw Elisabet zal je een zoon baren, en je moet hem Johannes noemen. Vreugde en blijdschap zullen je ten deel vallen, en velen zullen zich over zijn geboorte verheugen. Hij zal groot zijn in de ogen van de Heer, en wijn en andere gegiste drank zal hij niet drinken. Hij zal vervuld worden van de heilige Geest terwijl hij nog in de schoot van zijn moeder is, en hij zal velen uit het volk van Israël tot de Heer, hun God, brengen. Als bode zal hij voor God uit gaan met de geest en de kracht van Elia om ouders met hun kinderen te verzoenen en om zondaars tot rechtvaardigheid te brengen, en zo zal hij het volk gereedmaken voor de Heer.'](#)

Ik vind het merkwaardig, eigenlijk, dat Lucas zijn verhaal niet meteen begint met Jezus — maar met een man die Zacharias heet. Lucas doet wat een goed geschiedenis-schrijver doet: hij geeft ons eerst de context van Jezus' komst. Daarbij legt Lucas uit dat God, als het ware, een brug gebouwd heeft van het oude testament naar het nieuwe testament. Een brug tussen verlangen (OT) en vervulling (NT). Vorige week heeft Hans ons veel verteld over de grote verwachtingen in Israël over de beloofde Messias. En hoe Jezus vervult die verlangens van niet alleen Israël, maar ook van ons allemaal.

Dit is Zacharias' 'moment of glory' in de geschiedenisboeken. We zullen hierna niets meer over hem horen—alleen hier. Afgelopen tijd heb ik een soort 'deep-dive' over Zacharias gedaan. Ik wil graag eerst zijn verhaal doornemen, en daarna inzoomen op een paar dingen die we kunnen leren van Zacharias.

Zacharias en Elisabet waren een echtpaar, nog net niet aan pensioen toe. Omdat in die cultuur kinderloosheid vaak gezien werd als teken van ongelof, benadrukt Lucas allereerst dat ze vrome en gelovige mensen waren. Hij gaat door met zijn werk als priester; twee keer per jaar heeft hij voor EEN week dienst. We lezen in vers 9:

[volgens het gebruik van de priesters werd er geloot, en Zacharias werd door het lot aangewezen om het reukoffer op te dragen in het heiligdom van de Heer.](#)

Wat gebeurt hier? Wat is het reukoffer, en waarom is dat belangrijk voor ons? De priesters hadden allerlei taken te vervullen in de tempel. Die taken werden eerlijk aangewezen door loting. Zacharias was deel van een afdeling—dat betekende meer dan 1000 mannen. Een grote eer — echt een “once in a lifetime event” — was om gekozen te worden om de reukoffer te mogen brengen in de heiligdom van de tempel. Waarom was dit zo’n eer? Het reukoffer had te doen met bidden voor het volk, want de relatie met God stond voorop. Zo’n priester mocht ook eigen gebeden brengen.

>>onze hogepriester zit naast God de vader: dat is Jesus! Maar in de tijd van Zacharias was dat nog niet zo! Als een symbool van het verlangen van mensen om rechtvaardig bij God te mogen komen, legde de priester wierook op de hete kolen van het altaar. De gebeden gingen met de heerlijke geur omhoog. Ze geloofden toen dat de geur begeleid werd door engelen op weg naar Gods troon. Mensen stonden buiten te wachten, om de zegen van God te ontvangen. Zacharias is dus aan het bidden. Heel mooi. En toen was er ineens een onderbreking. Een zichtbare engel duikt op en er komt een verstaanbare antwoord van God

“Zacharias, je gebed is verhoord”.

Woorden vol belofte. En met die woorden komt er een einde aan een lange periode van stilte. Wat bedoel ik daarmee? God sprak meer dan 400 jaar geleden voor het laatst tegen zijn volk. Best een lange periode—zeg maar, voor ons, de gouden eeuw en Rembrandt. Daarna kwam er een stilte in de communicatie. Spreken door profeten was de ‘oude normaal’. We lezen in Hebreënbrieff 1:1-2:

Op velerlei wijzen en langs velerlei wegen heeft God in het verleden tot de voorouders gesproken door de profeten, maar nu de tijd ten einde loopt heeft hij tot ons gesproken door Zijn Zoon...

Gabriel spreekt tot Zacharias met de laatste woorden van de laatste profeet, Maleachi. En die woorden vertelden hoe God de komst van de Messias zou aankondigen:

Maleachi 3:24: voordat de dag van de Heer aanbreekt, die groot is en ontzagwekkend, stuur ik jullie de profeet Elia, en hij zal ervoor zorgen dat ouders zich verzoenen met hun kinderen, en kinderen zich verzoenen met hun ouders...

Lucas 1:17: Als bode zal hij voor God uit gaan met de geest en de kracht van Elia om ouders met hun kinderen te verzoenen en om zondaars tot rechtvaardigheid te brengen, en zo zal hij het volk gereedmaken voor de Heer.

Dat kan geen toeval zijn! Lucas laat zien hoe God een brug bouwt vanuit verlangen naar verzoening — een nieuw verbond met ons. Het ‘nieuw normaal’ is dat God spreekt door zijn Zoon. Om de Messias aan te kondigen zou er iemand komen— in de stijl en geest van Elia. Hij zou De laatste grote profeet zijn, zeg maar. Hij zou mensen in beweging brengen om naar elkaar toe te keren. Te verzoenen. ik was benieuwd naar wat ‘verzoenen’ hier betekent — ouders met kinderen en kinderen met ouders? Er is veel over geschreven, heb ik in mijn ‘deep-dive’ ontdekt.

Zelf denk ik als volgt: de ultieme verzoening die we kennen als mensen is die tussen ouders en hun kinderen. Daarom is de verloren zoon voor velen hét sleutelverhaal van Jezus. Uit liefde en toewijding komt God— rent God— naar ons toe, net als die Vader.

Het is een voorbereiding van het hart — naar elkaar toe keren, in alle generaties— en naar God toe. Want je hart moet ook een bekering maken tot God.

Erst sprak hij door profeten, nu spreekt hij door zijn zoon.

Johannes mag het startsignaal geven. Zijn komst is een gebedsverhoring niet alleen voor Zacharias en Elisabet/ maar ook voor Israël / en voor de hele wereld. Maar het verhaal van Zacharia is nog lang niet 'af'. Er is voor Zacharias veel te verwerken. Gabriels nieuws is explosief— zowel voor het volk Israël als voor hem persoonlijk. Je zou Zacharias toch kunnen vergeven— toch!?, dat hij roept, haperend: 'Hoe kan dit?'

Het spreekt meteen zijn twijfels uit. Hij weet hoe dingen werken. Zacharias is gefocust op wat niet kan. Daar hebben we als mensen vaker last van. Hij probeert te leren schakelen, Hij wil graag een teken. En de engel geeft hem een heel passend teken: 'omdat je in ongeloof spreekt over wat God tegen je zegt', zegt Gabriel, 'zal je tijdelijk niets kunnen zeggen ...'—Wat de engel zegt is, 'je zult in stilte verkeren'... tot dat je je zoon de naam 'Johannes' geeft.

Wie heeft schakelen in een auto geleerd? Moeilijk eerst. Zoveel te doen tegelijk. Langzamerhand wordt het de normaalste zaak van de wereld, toch? Zacharias mag nu stil zijn. Je kunt het zien als straf, maar je kunt het ook zien als een kans.

> Misschien beschermt God Zacharias tegen zichzelf? Kan het zijn dat Zacharias door teleurstelling, in de loop der jaren, in een negatief patroon terechtgekomen is?

> Misschien geeft God Zacharias hier een soort buffer, dat hij eerst bidden en denken kan, om daarna meer hoopvol te reageren— wat zowel hij als anderen meer ruimte geeft?

Zacharias heeft in ieder geval nu de kans om een 'pas op de plaats' te maken. Hij kan niet horen, hij kan niet spreken. Wel kan hij gebaren maken, en iets opschrijven. maar hoofzakelijk kan hij reflecteren, tijd nemen om de teksten van de profeten te bestuderen...

HIJ IS IN LOCK DOWN! We lezen vanaf v.21:

De menigte stond buiten op Zacharias te wachten, en de mensen vroegen zich af waarom hij zo lang in het heiligdom bleef. Maar toen hij naar buiten kwam, kon hij niets tegen hen zeggen. Ze begrepen dat hij in het heiligdom een visioen had gezien; hij maakte gebaren tegen hen, maar spreken kon hij niet. Toen zijn tempeldienst voorbij was, ging hij terug naar huis. Korte tijd later werd zijn vrouw Elisabet zwanger.

En een poosje later, vanaf v. 57:

Toen de dag van haar bevalling was aangebroken, bracht Elisabet een zoon ter wereld. Haar buren en verwanten hoorden hoe barmhartig de Heer voor haar was geweest, en ze verheugden zich samen met haar. Op de achtste dag kwamen ze het kind besnijden, en ze wilden het Zacharias noemen, naar zijn vader. Maar zijn moeder zei: 'Nee, Johannes zal hij heten!' Ze zeiden tegen haar: 'Er is niemand in je familie die zo heet.' Ze beduiden zijn vader te laten weten hoe hij het kind wilde noemen. Hij vroeg om een schrijftablet en schreef erop: 'Johannes is zijn naam.' Iedereen was verbaasd. En meteen werd de verlamming van zijn mond en zijn tong ongedaan gemaakt, en hij begon te spreken en loofde God.

En, als Zacharias weer kan horen en spreken, zingt hij, vanaf v. 76, over zijn zoon dit lied:

En jij, kind, jij zult genoemd worden: profeet van de Allerhoogste, want voor de Heer zul je uit gaan om de weg voor hem gereed te maken, en om zijn volk bekend te maken met

hun redding door de vergeving van hun zonden. Dankzij de liefdevolle barmhartigheid van onze God zal het stralende licht uit de hemel over ons opgaan en verschijnen aan allen die leven in duisternis en verkeren in de schaduw van de dood, zodat we onze voeten kunnen zetten op de weg van de vrede.'

Even terugkomen op het stilte-ervaring van Zacharias. Ik noemde het een kans. We weten natuurlijk niet wat in de stilte gebeurde — zeker niet bij een ander! We moeten in ieder geval hem niet oordelen. We zien het begin, en we zien de resultaten. In het begin, is Zacharias goed-bezig God zoeken. Ineens krijgt hij te horen dat zijn gebeden verhoord zijn en dat God iets heel belangrijks aan het doen is-- EN dat hij mee mag doen. Dan valt de stilte. We zien ook de resultaten van de stilte: eerst dat Zacharias doorgaat met God te gehoorzamen en tweede dat hij, vol lof en aanbidding, veel vreugde en inzicht heeft gekregen om uit te delen. Hij heeft het geleerd om te schakelen.

Ondanks zijn twijfel, angst en teleurstelling – wat heel menselijk is – groeide Zacharias in meer wijsheid en vreugde. Hij is onderweg— misschien niet zo snel als Max Verstappen, maar wel op tijd. God heeft hem ten slotte zover gekregen dat hij zijn zoon Johannes kon toerusten om de weg te banen voor de Heer Jezus.

Zo'n stil moment is een voorbeeld van wat ik noem een 'black box'. Alleen God weet wat daar gebeurt. Als je zo'n verhaal in de Bijbel leest, kun je het als een soort uitnodiging zien voor je eigen proces. Zit je misschien, zoals Zacharias, in twijfel, angst en teleurstelling? Wees bemoedigd dat God een weg zal vinden waar Hij jou en je omgeving kan zegenen. Hoe pijnlijk die stilte ook kan zijn, God kan je ook daar ontmoeten. Want Hij is trouw. Wat er ook gebeurt, God gaat door met zijn liefdevolle plannen voor jou en voor deze wereld.

In de tijd van Elia was er de oppermacht van Jezabel. De oud profeet Elia wilde toen, in zijn moeilijkste tijd, Gods stem verstaan— en God liet hem het horen— niet in de storm wind maar in de stilte— Gods 'still, small voice'. In de tijd van Zacharias was er de wrede koning Herodus. Omstandigheden zijn nu ook voor ons uitdagend. Geen pandemie of lockdown kan op tegen de Heilige Geest, die nu in ons woont. Dat weten we. God gaat door met zijn plannen om zijn koninkrijk van vrijheid, vrede en liefde— als de ochtendzon door te laten breken. We weten het, in onze hoofd, ja ja: Afgevinkt. ;-) Maar laten we elkaar helpen om die kennis steeds meer te laten zakken in onze emoties, dat deze waarheid uiting mag vinden in ons handel en wandel. Laten we samen met God nieuwe manieren zoeken — juist in deze tijd—om zijn liefde aan de wereld te tonen. Laten we er voor zorgen dat ons eigen nauwe perspectief ons niet verblindt voor wat God nu aan het doen is.

En wij, zijn kinderen, zoals Zacharias en Elisabet, kunnen al onze kracht inzetten om dicht bij Hem te blijven. 'Niet bang zijn', zoals Gabriël zei! En laten we opletten wat voor woorden we uitspreken— niet omdat we bang zijn, maar in de besef dat onze woorden kracht hebben. In de komende tijd wil ik je aanmoedigen je ogen en oren gespist te richten op input van God. Want Hij die ons kent, houdt zielsveel van ons en wil graag met ons meewerken aan de weg van vrede. Amen

Praise muziek vanochtend:

Waymaker | Emmanuel, God dicht bij | His name shall be...Emmanuel | What a beautiful name it is, the name of Jesus | Alleluia, Christ the saviour of the world, He has come | U geeft een toekomst vol geloof